

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo odbrane/obrane

Босна и Херцеговина
Министарство одбране

POLITIKA ODNOSA S JAVNOŠĆU

Sarajevo, januar 2022. godine

Na osnovu člana 61. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/02, 102/09 i 72/17), člana 13. stav (1) tačke o) i z) Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 88/05), donosim

P O L I T I K U ODNOSA S JAVNOŠĆU

I. OPĆE ODREDBE

1. Svrha

Svrha donošenja Politike odnosa s javnošću (u dalnjem tekstu: Politika) je sistemsko uređenje odnosa i aktivnosti koje ostvaruju Ministarstvo odbrane i Oružane snage Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: MO i OS BiH) u procesu odnosa s javnošću.

2. Cilj

Cilj Politike je definiranje:

- a) misije odnosa s javnošću,
- b) principa i ciljeva MO i OS BiH u oblasti odnosa s javnošću,
- c) sadržaja i pristupa djelovanja odnosa s javnošću,
- d) sistemskih mjera, aktivnosti i organizacije kojima će se omogućiti ispunjavanje zadataka i obaveza MO i OS BiH u poslovima odnosa s javnošću.

3. Primjenjivost

Politika se primjenjuje u MO i OS BiH.

4. Rodna ravnopravnost

Izrazi koji su u ovoj politici dati u jednom gramatičkom obliku bez diskriminacije se odnose i na muškarce i žene. U označavanju funkcija, zvanja i titula upotrebljava se rodno osjetljivi jezik.

5. Reference

Referentni normativni i drugi akti kojima se regulira oblast odnosa s javnošću su:

- a) Zakon o odbrani BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 88/05);
- b) Zakon o upravi („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/02, 102/09 i 72/17);
- c) Zakon o zaštiti tajnih podataka („Službeni glasnik BiH“, broj: 54/05 i 12/09);
- d) Zakon o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, broj: 49/06, 76/11 i 89/11);

- e) Zakon o učešću pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu („Službeni glasnik BiH“, broj: 14/05);
- f) Zakon o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 28/00, 46/06, 62/11 i 100/13);
- g) Sigurnosna politika BiH, Odluka Predsjedništva BiH, broj: 01-011-142-35-1/06 od 08.02.2006. godine;
- h) Odbrambena politika BiH, Odluka Predsjedništva BiH, broj: 01-011-618-16/08 od 26.11.2008. godine;
- i) MC 0457/3 NATO Vojna politika o odnosima s javnošću od 28.05.2019. godine.

6. Definicije pojmova

U smislu ove politike, termini korišteni u istoj imaju sljedeće značenje:

- a) odnosi s javnošću u MO i OS BiH su funkcija čija je namjena podizanje svijesti o promoviranju uloge i misije MO i OS BiH ciljnoj publici, kako bi se podigla svijest i razumijevanje o ulozi i aktivnostima MO i OS BiH, te postigli utvrđeni prioriteti i ciljevi. Ona uključuje planiranje, procjenjivanje i provođenje eksternih i internih komunikacija, upotrebo raspoloživih komunikacijskih alata;
- b) odbrambene komunikacije predstavljaju interne i eksterne kanale komunikacije, kao i kanale komunikacije koji proističu iz podrške misijama u inostranstvu i vojno-diplomatskog predstavljanja;
- c) višekanalne komunikacije obuhvataju odnose s javnošću (distribucija sadržaja putem posrednika), direktni marketing (distribucija sadržaja ciljnoj publici), reklame i kampanje (distribucija sadržaja putem plaćenih medija), internu komunikaciju (distribucija sadržaja unutar MO i OS BiH) i poziv za djelovanje;
- d) mediji su sredstva komunikacije sa ciljnom publikom;
- e) ciljna publika u zemlji i inostranstvu je društvena grupa na koju je usmjereni informacijski materijali koja ima za cilj unapređenje razumijevanja aktivnosti MO i OS BiH i osiguranje podrške.

II. MISIJA, PRINCIPI I CILJEVI ODNOSA S JAVNOŠĆU

1. Misija

Odnosi s javnošću u MO i OS BiH, kroz aktivnosti komunikacije MO i OS BiH, pružaju tačne i pravovremene informacije općoj i ciljnoj publici, koristeći postojeće komunikacione kanale i platforme, a u cilju postizanja veće transparentnosti i povjerenja, te dobijanja veće podrške javnosti za ciljeve MO i OS BiH, uključujući i izvršavanje zakonom definiranih misija i zadataka.

2. Principi

Odnosi s javnošću u MO i OS BiH su jedan od bitnih elemenata podrške misijama i zadacima MO i OS BiH. Svaka ova aktivnost zahtijeva lično angažiranje rukovodnog/komandnog kadra

u MO i OS BiH, koji osiguravaju da je planiranje odnosa s javnošću dio operativnog planiranja, vodeći računa o primjeni sljedećih principa odnosa s javnošću:

- a) **tačnost i pravovremenost:** maksimalno pružanje i prikupljanje istinitih informacija uz minimalno odlaganje, čime se sprečavaju negativni efekti nedostatka informacija, a povećava učinak pruženih informacija,
- b) **pouzdanost:** korištenje izvora informacije koji ima stručni i funkcionalni kredibilitet i potreban nivo ekspertize u oblasti u kojoj se angažiraju,
- c) **transparentnost:** poštovanje principa otvorenosti u procesu komunikacije, istinito i objektivno prikazivanje činjenica, omogućavanje pristupa informacijama koje su lako razumljive i nedvosmislene, bez pokušaja obmanjivanja ili pogrešnog navođenja,
- d) **konzistentnost, komplementarnost i koordiniranost:** informacije koje dolaze sa različitih nivoa MO i OS BiH moraju biti koordinirane i sa istom porukom,
- e) **poštovanje i uvažavanje kulture, tradicije i običaja lokalne ili regionalne sredine:** informacije se prezentiraju u skladu i uz poštovanje lokalnih običaja, tradicije i kulture,
- f) **operativna sigurnost:** informacije koje se pružaju javnosti ne smiju ugrožavati sigurnost trenutnih i budućih operacija i aktivnosti MO i OS BiH ili pojedinaca.

Princip operativne sigurnosti, zbog zaštite tajnih i ličnih podataka, može ograničiti MO i OS BiH da ispoštuju zahtjeve za potpunom otvorenosću. Međutim, treba uložiti sve napore kako bi se u informiranju javnosti postigla što je moguća veća otvorenost i transparentnost.

3. Ciljevi

Ciljevi koje MO i OS BiH žele postići u oblasti odnosa s javnošću su:

- a) podizanje svijesti i pružanje informacija ciljnoj publici o aktivnostima MO i OS BiH u svrhu osiguranja podrške za realizaciju misije i zadataka ovih institucija i ispunjavanje drugih zakonskih zadataka i obaveza,
- b) jačanje ukupne motivacije pripadnika MO i OS BiH,
- c) unapređenje i poboljšanje imidža MO i OS BiH, kao odgovornih korisnika javnih sredstava i društvene odgovornosti prema zajednici,
- d) izgradnja sveobuhvatnih odnosa sa ostalim organima vlasti i organizacijama civilnog društva,
- e) uspostavljanje i održavanje kvalitetnog odnosa sa medijima,
- f) razvijanje kvalitetnih odnosa sa lokalnom zajednicom, ključnim interesnim grupama i pojedincima,
- g) afirmacija službe u OS BiH u svrhu pridobijanja kvalificiranih ljudskih resursa,
- h) osiguranje potrebnih resursa i praktičnih vještina za timove za odnose sa medijima, kako bi imali potrebnu sposobnost da komuniciraju s javnošću, u skladu sa propisanim principima,
- i) doprinos izgradnji sigurnog demokratskog društva.

III. METODE DJELOVANJA ODNOSA S JAVNOŠĆU

1. Sadržaj aktivnosti odnosa s javnošću

Odnosi s javnošću u MO i OS BiH obavljaju se kroz sljedeće međusobno povezane sadržaje:

- a) eksterna komunikacija,
- b) interna komunikacija,
- c) podrška misijama u inostranstvu i vojno-diplomatskim predstavnicima.

1.1. Eksterna komunikacija

Eksternu komunikaciju čine kontinuirane aktivnosti usmjerenе na izgradnju odnosa sa medijima, lokalnom zajednicom i ostalom cilnjom publikom, na zahtjev ili po procjeni. Izgradnjom i održavanjem odnosa sa medijima, subjektima koji imaju uticaj na odnose s javnošću i samom javnošću realizirat će se misija odnosa s javnošću u sferi informiranja medija i eksterne javnosti, a bit će usmjerena u pravcu razvijanja pozitivne dvosmjerne komunikacije sa medijima, profesionalne klime te poštovanja principa ove politike u odnosima sa medijima.

1.2. Interna komunikacija

Interna komunikacija predstavlja kontinuirane aktivnosti kojima se osiguravaju potpune i pravovremene informacije pripadnicima MO i OS BiH i članovima njihovih porodica, odnosno kontinuirane aktivnosti na razmjeni informacija kojima se osigurava dvosmjerna komunikacija, podiže moral i unapređuju rezultati rada, jača motivacija i olakšava rukovođenje organizacionim jedinicama MO BiH i komandovanje komandama i jedinicama OS BiH. Pravovremena i redovna komunikacija u kojoj učestvuje osoblje/ljudstvo pomaže da se prioriteti i ciljevi ostvaruju na djelotvorniji način i podržava institucije u ostvarivanju promjene kulture, povećanju učinka, kao i stvaranja osjećaja ponosa kod osoblja/ljudstva zbog posla koji obavljaju.

1.3. Podrška misijama u inostranstvu i vojno-diplomatskim predstavnicima

Podrška misijama u inostranstvu i vojno-diplomatskim predstavnicima realizira se u skladu sa odobrenim planovima za dodijeljenu misiju i mandat vojno-diplomatskog predstavnika.

2. Pristupi djelovanja prema ciljnoj publici

U skladu sa principima odnosa s javnošću, pristupi djelovanja prema ciljnoj publici u MO i OS BiH su:

- a) proaktivni pristup,
- b) aktivni pristup,
- c) reaktivni pristup.

Odluka o vrsti pristupa djelovanja je osnova za planiranje odnosa s javnošću, a zasniva se na organiziranom upravljanju, analizi i evaluaciji.

2.1. Proaktivan pristup

Proaktivan pristup odnosa s javnošću primjenjuje se za aktivnosti i događaje za koje se očekuje ili želi izazvati posebna medijska pažnja i od interesa je za MO i OS BiH, kojom se osigurava podrška dugoročnim porukama. Ovaj pristup podrazumijeva izuzetan napor osoblja koje radi na poslovima odnosa s javnošću da podstaknu i odgovore na medijski interes, koristeći odgovarajuće metode i resurse.

2.2. Aktivan pristup

Aktivan pristup odnosa s javnošću je zasnovan na prethodnoj analizi i procjeni. Primjenjuje se za aktivnosti i događaje za koje se očekuje ili želi izazvati opća medijska pažnja i od interesa su za MO i OS BiH, čime se osigurava permanentna podrška ključnim porukama.

2.3. Reaktivan pristup

Reaktivan pristup odnosa s javnošću primjenjuje se u slučajevima kada se za aktivnosti i događaje u MO i OS BiH pretpostavlja da neće izazvati veći interes javnosti, kada se procijeni da se događaji i aktivnosti ne mogu promovirati, ali se na upite medija može odgovoriti na prikidan način.

Reaktivan pristup u odnosima s medijima obuhvata odgovor na vijesti ili krizne situacije putem definiranih sredstava komunikacije.

IV. ORGANIZACIJA ODNOSA S JAVNOŠĆU

1. Način organiziranja odnosa s javnošću

- a) odnosi s javnošću se organiziraju na svim nivoima rukovođenja/komandovanja MO i OS BiH poštovanjem načela direktnog pristupa;
- b) struktura i organizacija odnosa s javnošću, svojim personalnim, logističkim i finansijskim resursima mora biti prilagođena nivou rukovođenja i komandovanja, obimu aktivnosti, te odgovoriti zahtjevima misije;
- c) odnosi s javnošću su nedjeljiva funkcija rukovodioca/komandanta u MO i OS BiH i odgovornost za rukovođenjem istim se ne može delegirati nižim organizacionim jedinicama;
- d) izuzetno od odredbi alineje c) ove tačke, tehnička realizacija aktivnosti iz oblasti odnosa s javnošću može se prenijeti na realizaciju nižim nivoima komandovanja, kako bi se omogućila pravovremena komunikacijska aktivnost;
- e) organizacija odnosa s javnošću u MO i OS BiH obuhvata analizu, planiranje, operacije i proizvode odnosa s javnošću.

2. Organizacija odnosa s javnošću u MO BiH

- a) odnosi s javnošću se usmjeravaju sa nivoa MO BiH čime se osigurava konzistentnost i komplementarnost pruženih informacija;
- b) odnosi s javnošću u MO BiH organiziraju se kroz rad Ureda za odnose s javnošću MO BiH kao organizacione jedinice MO BiH zadužene za ovu oblast;

3. Organizacija odnosa s javnošću u ZŠ OS BiH

Na nivou ZŠ OS BiH djeluje Medijsko-informativni centar OS BiH (u dalnjem tekstu: MIC OS BiH), koji je nosilac aktivnosti odnosa s javnošću u OS BiH.

4. Organizacija odnosa s javnošću u OS BiH

Na nivou Operativne komande OS BiH, Komande za podršku OS BiH, brigada i bataljona, nosioci aktivnosti odnosa s javnošću su oficiri za odnose s javnošću, informiranje i civilno-vojnu saradnju.

5. Organizacija odnosa s javnošću u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu

Za vrijeme učešća u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu, za provođenje aktivnosti iz odnosa s javnošću nosilac aktivnosti je šef kontingenta, koji je obavezan poštovati domaće procedure i propise, kao i propise nadležne komande u čijem je sastavu.

6. Organizacija odnosa s javnošću za vrijeme vježbi

Organizacija odnosa s javnošću za vrijeme vježbi OS BiH u zemlji uređuje se operativnim planom vježbe.

Ured za odnose s javnošću MO BiH, u saradnji sa MIC OS BiH, preduzima aktivnosti odnosa s javnošću za međunarodne vojne vježbe u Bosni i Hercegovini i inostranstvu.

Oficiri za odnose s javnošću, informiranje i civilno-vojnu saradnju, u saradnji sa MIC OS BiH, preduzimaju aktivnosti odnosa s javnošću za vojne vježbe u Bosni i Hercegovini.

Organizacija odnosa s javnošću za vrijeme vježbi vrši se radi promoviranja vježbe, ciljeva iste te individualnih učesnika. Prilikom organizacije upotrijebiti sve potrebne resurse za postizanje navedenih ciljeva.

7. Organizacija odnosa s javnošću u Vojnim predstavništvima i Vojno-diplomatskim predstavništvima

Imenovani vojni i vojno-diplomatski predstavnici u inostranstvu ovlašteni su za odnose s javnošću u odobrenom mandatu.

V. NADLEŽNOSTI I ODGOVORNOSTI

1. Nadležnost Ureda za odnose s javnošću:

- a) nosilac je izrade Politike i drugih propisa kojima se uređuje oblast odnosa s javnošću u MO i OS BiH;
- b) daje stručna mišljenja i uputstva za rad svih elemenata u sistemu odnosa s javnošću;
- c) vrši stručnu kontrolu nad radom MIC-a;

- d) savjetuje ministra odbrane i predlaže preduzimanje mjera iz nadležnosti odnosa s javnošću u MO i OS BiH;
- e) odgovoran je za implementaciju politike i drugih propisa kojima se uređuje oblast odnosa s javnošću u MO i OS BiH.

2. Nadležnost MIC OS BiH:

- a) u komandnoj liniji odgovoran je načelniku ZŠ OS BiH;
- b) po stručnoj i funkcionalnoj liniji odgovoran je Ured za odnose s javnošću;
- c) u stručnom smislu odgovoran je za provođenje aktivnosti iz oblasti odnosa s javnošću u OS BiH;
- d) osigurava podršku aktivnostima odnosa s javnošću koje se provode na nivou MO BiH;
- e) MIC OS BiH obavlja aktivnosti za koje je nadležan na osnovu Godišnjeg plana rada Ureda za odnose s javnošću kojeg odobrava ministar odbrane;
- f) Ured za odnose s javnošću i MIC OS BiH prate i savjetuju o primjeni člana 27. Zakona o službi u OS BiH o javnom istupanju, u smislu za koja istupanja je potrebno pisano odobrenje ministra odbrane, a za koje to odobrenje nije potrebno jer se ne smatraju istupanjima u vezi sa stanjem i odnosima u OS BiH.

3. Nadležnosti komandi i jedinica OS BiH u oblasti odnosa s javnošću:

- a) načelnik Zajedničkog štaba OS BiH je odgovoran za ostvarivanje svih sadržaja odnosa s javnošću u Oružanim snagama BiH i realizira ih u skladu sa ovom politikom, Pravilnikom za provođenje aktivnosti odnosa s javnošću, smjernicama i uputstvima ministra odbrane BiH;
- b) komande i jedinice Oružanih snaga BiH osiguravaju implementaciju odnosa s javnošću na osnovu odobrenih Planova medijske prezentacije načelnika ZŠ OS BiH;
- c) na osnovu odobrenog Godišnjeg plana rada ZŠ OS BiH, vrše izradu planskih dokumenata za realizaciju zadataka iz oblasti odnosa s javnošću i izvršavaju dobijene zadatke i aktivnosti iz oblasti odnosa s javnošću.

4. Odgovornosti u oblasti interne komunikacije u MO i OS BiH:

- a) sekretar Ministarstva odbrane BiH je odgovoran za koordinaciju internog informiranja u MO BiH;
- b) organizacione jedinice MO BiH iz svoje nadležnosti dostavljaju informacije iz oblasti odnosa s javnošću Uredu za odnose s javnošću i učestvuju u pripremi operativnih planova angažiranja za provođenje odnosa s javnošću unutar MO BiH;
- c) načelnik ZŠ OS BiH i nadležni komandanti komandi i jedinica OS BiH odgovorni su za interno informiranje pripadnika OS BiH.

VI. ODNOSI S JAVNOŠĆU I VANREDNE SITUACIJE / KRIZNO KOMUNICIRANJE

1. Definicija

Odnosi s javnošću su važan instrument za reagiranje u kriznim situacijama. Odnosima s javnošću u okolnostima napetosti, kriza i sukoba se mora upravljati sve vrijeme, od faze planiranja do faze stabilizacije. Izbor pristupa odnosa s javnošću (proaktiv - aktivan - reaktiv) treba biti prioritet prilikom razmatranja opcija reagiranja u kriznim situacijama.

Svaki operativni plan, operativni plan za vanredne situacije i plan podrške mora uključivati resurse odnosa s javnošću kojima će se realizirati odnosi s javnošću, kada se taj plan aktivira. Navedeni planovi se izrađuju u saradnji sa Uredom za odnose s javnošću MO BiH i MIC OS BiH koji planiraju resurse neophodne za obavljanje aktivnosti odnosa s javnošću.

2. Ciljevi i zadaci tokom trajanja krizne situacije

Nosilac reagiranja u kriznim situacijama sa stanovišta odnosa s javnošću je Ured za odnose s javnošću MO BiH u saradnji sa MIC OS BiH. Ured za odnose s javnošću dostavlja prijedlog aktivnosti vezanih za odnose s javnošću, koji se inkorporira u ukupan Plan reagiranja u kriznim situacijama. Predstavnici Ureda za odnose s javnošću MO BiH i MIC OS BiH su članovi Tima za krizno reagiranje.

Ciljevi i zadaci za vrijeme trajanja krize:

- a) podići nivo znanja i razumijevanja o uzrocima krize,
- b) pravovremeno komunicirati s javnošću,
- c) unaprijediti povjerenje u naše sposobnosti da upravljamo krizom,
- d) razjasniti moguće neistine u vezi krize,
- e) stalni monitoring medija i javnog mnjenja.

Nosilac reagiranja u kriznim situacijama će kroz Plan reagiranja u kriznim situacijama definirati osnovne tačke i pravila komuniciranja za vrijeme trajanja vanrednih/kriznih situacija, kao i oblike komunikacije.

VII. OBUKA

U cilju razvoja sposobnosti MO i OS BiH za implementaciju ove politike, Ured za odnose s javnošću zajedno sa MIC OS BiH planira, a kroz sistem obuke, implementira i koordinira obuku.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

1. Donošenje propisa i procedura

Poslovi odnosa s javnošću u MO i OS BiH reguliraju se donošenjem odgovarajućih propisa, procedura, akata i dokumenata na nivou MO BiH i Zajedničkog štaba OS BiH, u skladu sa ovom politikom.

2. Ažuriranje politike

Ured za odnose s javnošću i MIC OS BiH najmanje jednom godišnje vrše pregled ove politike i predlažu njeno ažuriranje.

3. Stupanje na snagu

Ova politika stupa na snagu danom donošenja.

4. Stavljanje van snage

Stupanjem na snagu ove politike, dosadašnja Politika odnosa s javnošću, broj: 14-033-844/10 od 19.02.2010. godine, stavlja se van snage.

Broj: 14-35-2-442-1/22
Sarajevo, 01.02.2022. godine

